

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 744/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind poluanții organici persistenți (POPs)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 744/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind poluanții organici persistenți (<i>în continuare - proiect</i>) a fost elaborat de către Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea proiectului de act normativ este fundamentată de prevederile art. 7, alin. 1, lit. (c) din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, cu modificările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, Nr. 49-58). Totodată temei de elaborare a prezentului proiect constituie și măsurile asumate de Republica Moldova față de Uniunea Europeană în Programul Național de Aderare a RM la UE pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (cu modificările ulterioare) în ceea ce privește alinierea cadrului juridic național la prevederile Regulamentului (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți, astfel cum a fost modificat ultima dată prin <i>Regulamentul delegat (UE) 2025/1482 al Comisiei din 24 iulie 2025 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește poluanții organici persistenți tetrabromodifenileter, pentabromodifenileter, hexabromodifenileter, heptabromodifenileter și decabromodifenileter și Regulamentul (UE) 2025/2457 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 noiembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 178/2002, (CE) nr. 401/2009, (UE) 2017/745 și (UE) 2019/1021 în ceea ce privește reatribuirea sarcinilor științifice și tehnice și îmbunătățirea cooperării dintre agențiile Uniunii în domeniul substanțelor chimice.</i> Acțiunea de elaborare a proiectului de modificare este reflectată sub nr. 96 (Capitolul 27 Mediu și Schimbări Climatice) și are setat termen de realizare luna septembrie, anul 2026.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Prin semnarea Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin <i>Legea nr. 112/2014</i>, Republica Moldova și-a asumat un șir de angajamente îndreptate spre alinierea la normele și standardele Uniunii Europene în mai multe domenii, printre care și domeniul mediului. Respectiv, modificarea Hotărârii de Guvern nr. 744/2024 privind poluanții organici persistenți (POPs) prin includerea noilor substanțe identificate drept poluanți organici persistenți și actualizarea limitelor de concentrație în deșeuri va menține alinierea deplină la standardele UE, conform angajamentelor din Acordul de Asociere RM-UE (Art. 86-87), contribuind astfel la obiectivul pe termen lung privind dezvoltarea durabilă prin promovarea economiei circulare. Totodată, aprobarea reglementărilor ce vizează gestionarea POPs-urilor este prevăzută și în Planul Național de Implementare a Convenției de la Stockholm, pentru anii 2023-2030 (NIP), anexă la Programul de management durabil al substanțelor

chimice pentru anii 2023-2030, care a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 816/2023 și care listează acțiuni concrete ce vizează gestionarea POPs-urilor de către autoritățile competente în domeniu, setând și termeni de realizare a acestor acțiuni.

Astfel, Ministerul Mediului, în calitate de autoritate competentă, asigură dezvoltarea cadrului legal, instituțional și de politici pentru Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți, ratificată prin Legea nr. 40/2004 (art.7) și Protocolul privind poluanții organici persistenți la Convenția din 1979 asupra poluării atmosferice trans frontiere pe distanțe lungi, ratificat prin Legea nr. 1018-XV, obiectivul cărora este *protejarea mediului și a sănătății umane împotriva acțiunii nocive a poluanților organici persistenți prin controlul, reducerea și eliminarea emisiilor acestora*.

Menționăm că, la nivel european introducerea substanțelor (POPs) în Anexele Regulamentului privind poluanții organici persistenți urmează un proces clar, care este strâns legat de Conferința Părților la Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți, care se întrunește o dată la doi ani.

Astfel, o substanță este propusă pentru a fi clasificată ca POP pe baza unor criterii științifice bine definite ca:

- persistență în mediu
- bioacumulare
- potențial de transport pe distanțe lungi
- efecte adverse asupra sănătății umane și mediului

Evaluarea are loc la nivel internațional, în principal în cadrul Convenției de la Stockholm.

După evaluarea științifică, propunerea este examinată și adoptată de Conferința Părților (COP) a Convenției de la Stockholm care decide includerea substanței în anexe, dar și tipul de măsuri care se aplică asupra substanței (eliminare totală, restricții sau utilizări acceptate). Respectiv, fără o decizie a COP, substanța nu este recunoscută oficial ca POP la nivel internațional.

Ulterior, adoptării deciziei de către COP, Uniunea Europeană inițiază procedura de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1021 și substanța este introdusă în Anexele acestuia.

Astfel se asigură alinierea UE la obligațiile internaționale, respectiv coerență între nivelul internațional și cel european în gestionarea substanțelor chimice periculoase. În contextul celor expuse și ținând cont de statutul RM de țară candidată la UE, inclusiv prin necesitatea alinierii prevederilor normative la acquis-ului comunitar în domeniul gestionării substanțelor chimice periculoase, prin proiectul de față se propune actualizarea Hotărârii de Guvern nr. 744/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind poluanții organici persistenți, care aliniază parțial cadrul normativ național la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (reformare), publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 169 din 25 iunie 2019 (CELEX: 32019R1021) în scopul asigurării conformității cu ultimele actualizări legislative ale UE.

În contextul actual, gestionarea poluanților organici persistenți în Republica Moldova este reglementată prin Hotărârea de Guvern nr. 744/2024, care stabilește cadrul pentru producerea, plasarea pe piață și utilizarea substanțelor enumerate în anexa nr.1, fie individual, fie în compoziția produselor chimice sau sub formă de compuși în diverse articole.

Actul normativ instituie măsuri necesare pentru interzicerea, eliminarea treptată sau restricționarea producției, introducerii pe piață și utilizării substanțelor chimice identificate ca poluanți organici persistenti care intră sub incidența Convenției de la Stockholm. De asemenea, acesta vizează reducerea la minimum a emisiilor de astfel de substanțe în vederea eliminării lor definitive. Totodată, Regulamentul impune norme stricte privind gestionarea deșeurilor care conțin sau sunt contaminate cu POPs, stabilind limite de concentrație fixe, pentru a preveni reintroducerea acestor substanțe toxice în circuitul economic prin reciclare, obiectivul principal fiind *protejarea mediului și sănătății umane de efectele nocive ale POPs-urilor*.

Poluanții organici persistenti enumerați în Anexele nr.1 și nr. 2 ale actului normativ național (HG 744/2024) sunt interziși sau restricționați având în vedere toxicitatea lor ridicată și persistența îndelungată în ecosistemele terestre, cu efecte negative asupra mediului și sănătății. O caracteristică principală a POPs-urilor este afectarea sistemului imun, ceea ce reduce capacitatea de răspuns a organismului uman la factorii nocivi din mediu, având un impact negativ asupra sistemului endocrin și neurologic. În plus, anumite substanțe din această categorie, precum dioxinele și bifenilii policlorurați (PCB), sunt recunoscute pentru caracterul lor pronunțat cancerigen.

Important de menționat că, cea mai mare parte a POPs-urilor nu se produce și nici nu se importă în Republica Moldova. Grupurile unor astfel de substanțe cu conținut de POPs au diverse tipuri de utilizare, după cum urmează:

- a) inhibitorii de flacără într-o gamă largă de produse de uz casnic precum materiale plastice, textile, mobilier, adezivi, etanșați, acoperiri și cerneluri;
- b) aditivii în aplicațiile cu polimeri oferind protecție împotriva incendiilor pe durata de viață a vehiculelor, clădirilor sau articolelor, precum și protecție în timpul depozitării;
- c) izolatoarele eficiente pentru firele electrice;
- d) aditivii în tratamentele de suprafață pentru rezistența la pătare a textilelor și covoarelor;
- e) aditivii în spumele extinctoare și pentru uleiuri hidraulice.

Totodată, potrivit Regulamentului privind bifenilii policlorurați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 81/2009, producerea și introducerea pe piață a BPC în stare pură, în amestecuri sau în calitate de componente ale unor articole este interzisă. Totuși, subliniem faptul că, provocarea actuală reprezintă *stocurile istorice* cu BPC-uri și echipamentele aflate încă în funcțiune, care conțin aceste substanțe periculoase, care necesită o monitorizare riguroasă pentru a preveni contaminarea mediului.

Astfel, în perioada 2024-2025 a fost realizată *Inventarierea națională a echipamentelor cu conținut de BPC*, în cadrul proiectului UE „*Inițiativa globală pentru îndeplinirea obiectivelor de eliminare a BPC către anii 2025 și 2028*”, implementat de Secretariatul Convențiilor Basel, Rotterdam și Stockholm.

Scopul principal a fost *estimarea stocurilor aflate în uz și stabilirea măsurilor pentru gestionarea ecologică a uleiurilor și echipamentelor contaminate*, punctul de pornire fiind inventarul elaborat în anul 2021. Actualul Inventar a luat în considerare BPC-urile doar în anumite aplicații închise: fluide dielectrice din transformatoare, condensatoare și întrerupătoare - în timp ce datele privind aplicațiile deschise (vopsele, lacuri, textile) - rămân în continuare, neidentificate.

Figura 1 Distribuția geografică a echipamentelor din inventar

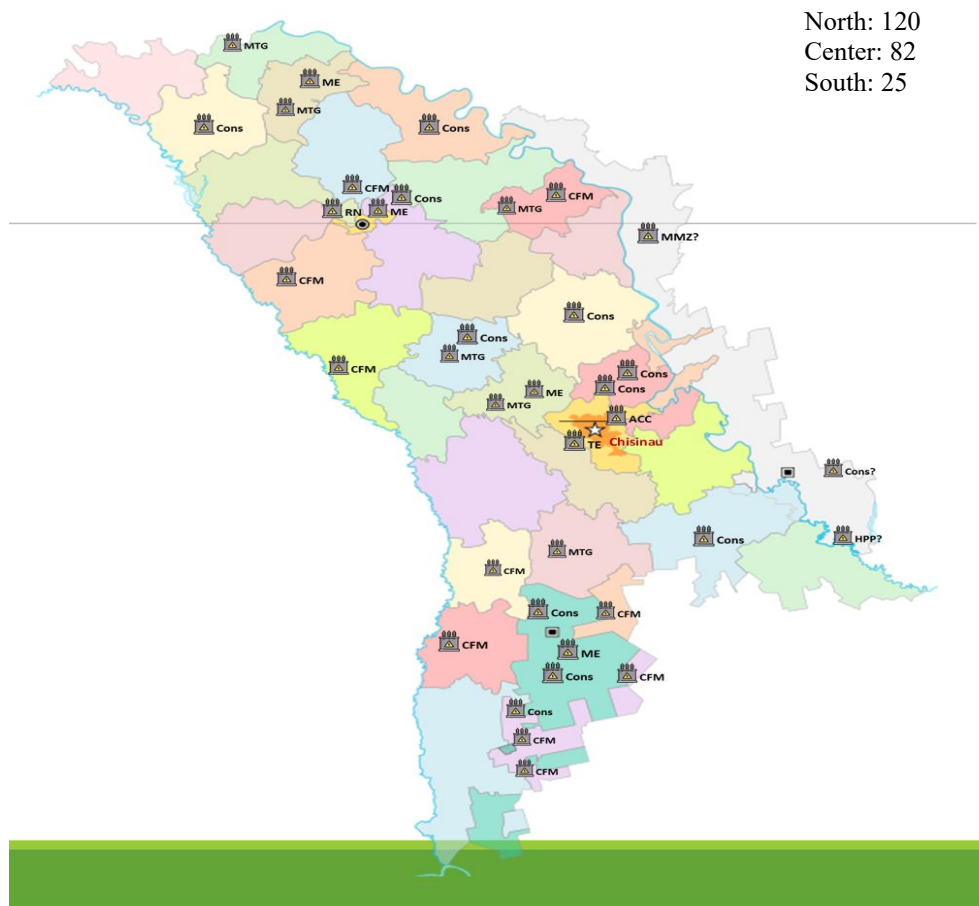
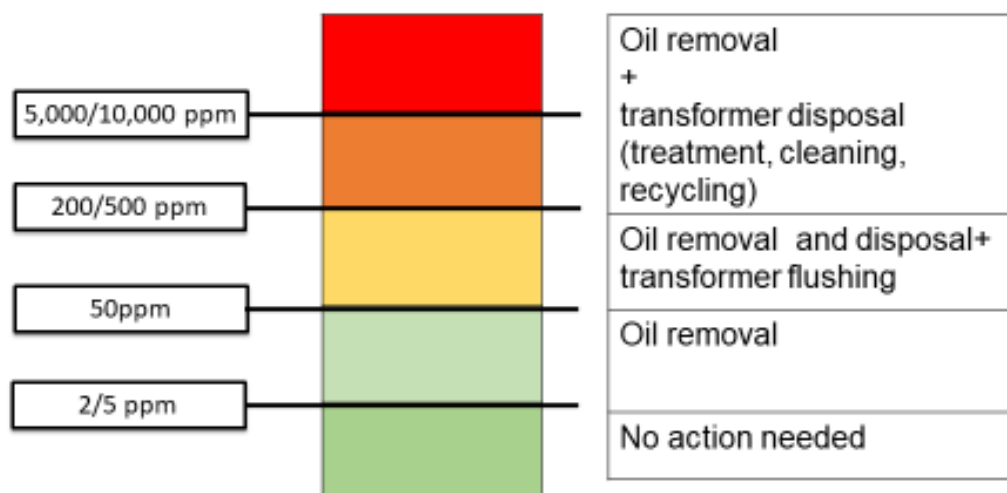

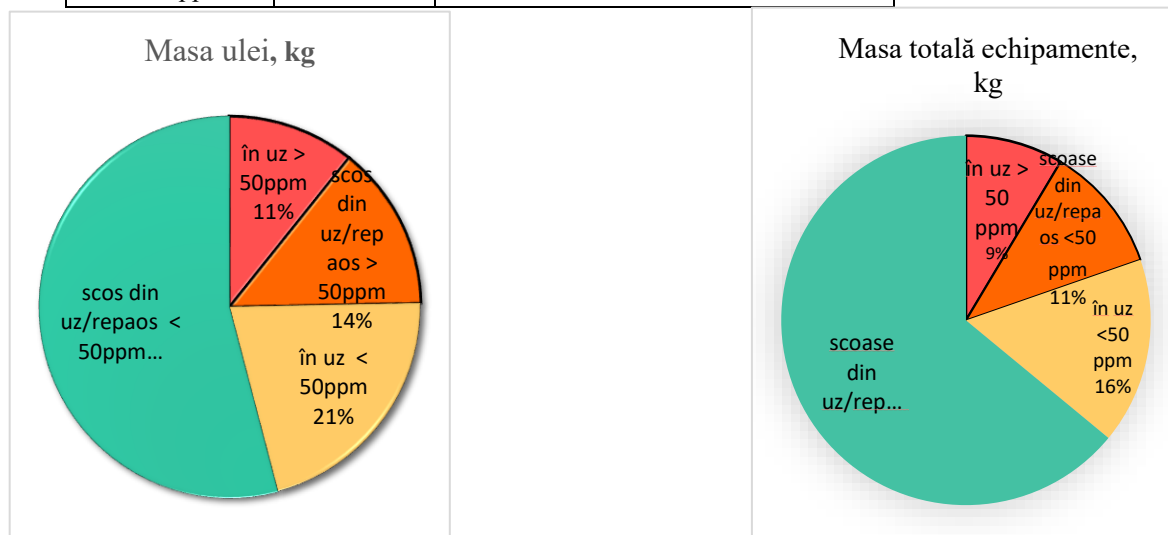
Figura 2 Abordare pentru gestionarea echipamentelor cu PCB, Conform Convenției de la Stockholm.

Conform datelor din inventar, printre deținătorii de echipamente cu conținut de BPC se numără operatorii economici precum: Î.S. „Moldelectrica”, S.A. „Red Nord”, Î.S. „Calea Ferată a Moldovei”, S.A. Moldelectrica”, S.R.L. „Moldovatrangaz”, S.A. Apă Canal Chișinău”, inclusiv 17 entități (consumatorii individuali). La acești deținători au fost efectuate verificări vizuale și prelevări de probe pentru a confirma prezența și concentrația BPC-urilor în fluidele dielectrice utilizate.

Figura 3 Rezultatul probelor examinate ale echipamentelor electrice cu conținut de BPC

PCB	Masa uleiului, kg	Masa totală a echipamentului, kg
PCB > 50ppm	297.2	80.7
PCB < 50ppm	1213.14	246.07

	Nr.	%
Numărul de unități analizate	400	
din inventarul 2010	250	62.5
unități noi identificate	150	
nr de analize expres	227	56.75
nr de analiza CG	30	13.22
	results express	
>50 ppm	125	55.56
<50 ppm	102	45.33
	results GC	
>50 ppm	13	5.78
<50 ppm	17	

Rezultatele analizelor de laborator redată în Figura 3, evidențiază masa uleiului și a echipamentelor în raport cu pragul critic de conformitate de **50 mg/kg (ppm)**.

În acest context, conform prevederilor Regulamentului privind poluanții organici persistenți, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.744/2024, operatorii economici au obligația de a scoate din uz echipamentele contaminate cu BPC până la sfârșitul anului 2025, iar conform angajamentelor internaționale, eliminarea acestora până în anul **2028**, dat fiind faptul că decontaminarea mediului și eliminarea stocurilor de BPC reprezintă o parte a soluției de a proteja mediul și sănătatea umană.

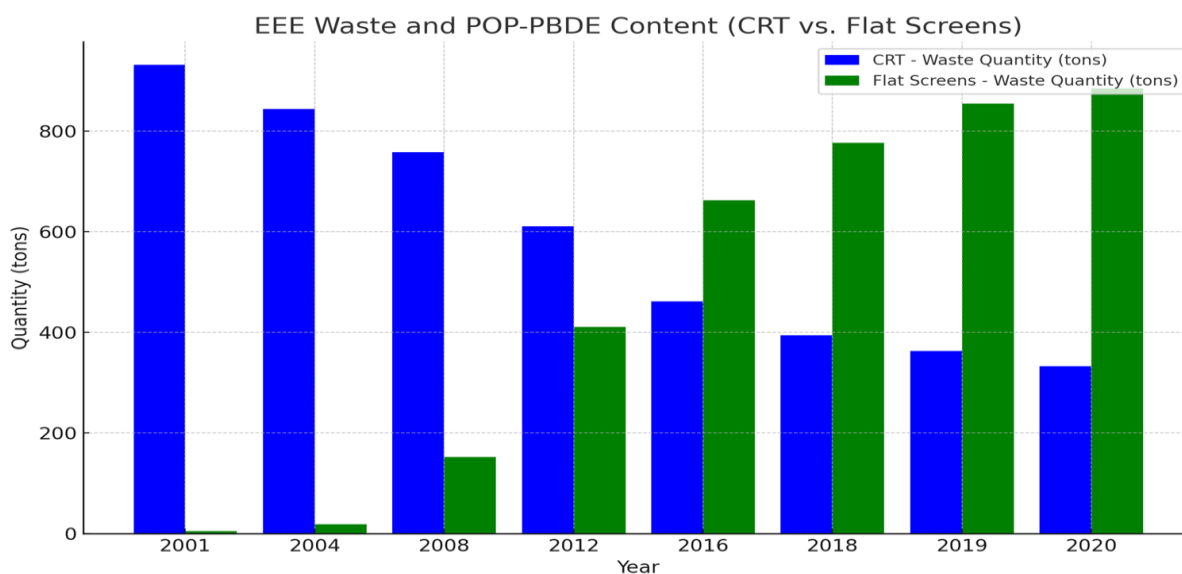
O altă lacună ce vizează POPs-urile o prezintă lipsa resurselor financiare, umane și tehnice pentru inventarierea tuturor substanțelor din categoria POPs în articole.

În acest sens, menționăm că s-a realizat inventarierea a eter bifenililor polibromurați (POP-PBDE) și a hexabromociclododecanului (POP- HBCDD) în anumite produse.

Tabel nr. 1 Conținutul de POP PBDE și POP HBCDD în anumite produse

Tip substanță	Tone/an
POP-PBDE în vehiculele importate	0,7812
POP-PBDE în vehiculele în uz	209,67
POP-PBDE în deșeurile de vehicule	0,13694
POP-PBDE din carcasele computerelor și televizoarelor cu tub catodic și ecran plat importate	0.00053
POP-PBDE din carcasele computerelor și televizoarelor cu tub catodic și ecran plat în uz	0,02426
POP-PBDE din carcasele computerelor și televizoarelor cu tub catodic și ecran plat scoase din uz	0.00148
HBCDD în polistiren expandat (EPS) (produse finale și materii prime)	2.757
HBCDD în polistiren extrudat (XPS)	2.374

La fel au fost investigate articolele plasate pe piață (Republica Moldova nu produce substanțe ignifuge; acestea ajung pe piață încorporate în articole) care pot conține substanțe ignifuge, după cum urmează: carcasele calculatoarelor și ale televizoarelor cu tub catodic (CRT), precum și ecranele plate. Inventarierea produselor menționate a acoperit trei etape ale ciclului lor de viață: importurile; stocurile aflate în utilizare sau depozitate; produsele care intră în fluxul de deșeuri. Realizarea următoarei inventarii, inclusiv pentru noile substanțe POPs introduse în anexe, va depinde în mod direct de capacitatea națională de a atrage resurse externe. În absența sprijinului din partea partenerilor de dezvoltare și a implementării unor proiecte concrete, procesul de actualizare a inventarelor la zi devine dificil de asigurat.

Inventarierea s-a bazat pe Ghidul Programului Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP) privind inventarierea eterilor difenilici polibromurați (PBDE), în conformitate cu Convenția de la Stockholm.

În contextul celor expuse supra, prezentul proiect de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 744/2024 vizează introducerea măsurilor asupra unei noi generații de POPs, precum **Metoxiclor, Dechlorane Plus și UV-328**.

Aceste substanțe prezintă proprietăți de persistență și bioacumulare similare cu cele ale PCB-urilor, fapt ce impune măsuri identice de restricționare totală, pentru a preveni contaminarea mediului și pentru a proteja sănătatea populației.

De asemenea, proiectul se referă și la reducerea limitelor de concentrație pentru substanțele perfluoroalchilate (**PFAS**) și pentru Hexabromociclododecan (**HBCDD**) **în fluxurile de deșeuri** provenite din construcție și echipamente electrice și electronice (DEE). Reducerea limitelor de concentrație are ca scop prevenirea reintroducerii acestor poluanți în circuitul economic. Astfel, pragul de concentrație permis pentru HBCDD, ca urme de contaminant neintenționat, a fost redus de la 100 mg/kg la **75 mg/kg** în substanțe și produse ignifuge.

Având în vedere natura de poluant organic persistent a **PFOS** și bioacumularea continuă a acestuia în lanțul trofic, se impune reducerea pragului de concentrație la **0,025 mg/kg (0,000025 % din greutate)**, în cazul substanțelor cu conținut de PFOS în articole.

Figura 4: Limita actualizată pentru PFOS

Denumirea Substanțelor	Limita de concentrație de referință .	Limita de concentrație actualizată	Surse principale în deșeuri (Construcții & DEE)
PFOS (acid perfluorooctan sulfonic)	10.000 ppb (10 mg/kg)	25 ppb (0,025mg/kg)	Componente electronice vechi (LCD, plăci circuite), condensatori,
PFOA (acid perfluorooctanoic)	10.000 ppb (10 mg/kg)	25 ppb (0,025mg/kg)	Izolații cabluri electrice, ecrane, straturi de protecție pentru materiale de construcții

Armonizarea pragului de concentrație pentru PFOS cu cel deja stabilit pentru PFOA (acid perfluorooctanoic), la valoarea unitară de 0,025 mg/kg, va elimina disparitățile de reglementare dintre cele mai critice substanțe din familia PFAS, facilitând controlul conformității pentru operatorii economici, consolidând integritatea economiei circulare și sustenabilității.

Prin urmare, toate modificările propuse prin prezentul proiect de hotărâre va aduce cadrul național de reglementare la același nivel cu cel european. Această aliniere va permite aplicarea unor cerințe mai stricte pentru gestionarea substanțelor POPs, va consolida protecția mediului și a sănătății publice și va contribui în mod direct la reducerea riscurilor pe care aceste substanțe le prezintă asupra mediului și asupra sănătății populației.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele urmărite prin elaborarea prezentului proiect de modificare sunt:

- Alinierea cadrului național la modificările și completările aduse la nivel european (introducerea unor noi substanțe în listele de interdicție sau restricție).
- Actualizarea limitelor și excepțiilor aplicabile pentru anumite substanțe POPs.
- Asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului, prin eliminarea sau reducerea emisiilor de poluanți organici persistenți.
- Respectarea obligațiilor naționale care reies din Convenția de la Stockholm privind POPs.
- Crearea unui cadru clar pentru autorități și operatori economici, privind producerea, utilizarea, plasarea pe piață și gestionarea stocurilor și deșeurilor care conțin POPs.

Așadar, elaborarea proiectului are drept scop armonizarea cadrului normativ național cu prevederile Regulamentului (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 169 din 25 iunie 2019 (CELEX: 32019R1021) actualizat ultima dată la 01.01.2026.

Prin proiect se propune introducerea unor noi substanțe POP, ajustarea limitelor de concentrație (etapizat) în deșeuri cu conținut de POP pentru a preveni reintroducerea acestora în circuitul economic și pentru a asigura distrugerea lor ireversibilă, protejând astfel mediul și sănătatea populației pe termen lung.

Principalele modificări și elemente:

- actualizarea Anexei nr. 1 prin includerea substanțelor noi, cu conținut de POPs:
 - Metoxiclor - pesticid având un potențial ridicat de acumulare în sol și apele freatiche;
 - Dichlorane Plus - utilizat ca agent ignifug în industria electronică, materiale de construcție, industria auto, fiind persistent, bioacumulativ cu proprietăți toxice.
 - UV-328 – utilizat ca aditiv în materialele plastice pentru a asigura durabilitatea acestora, la expunerea factorilor de mediu.
- ajustarea limitelor de concentrație admisibile pentru substanțe POPs în deșeuri, precum Hexabromociclododecanul și Acidul perfluorooctanul sulfonic, prevenind astfel reintroducerea acestora în ciclul de producție, protejând mediul și sănătatea populației pe termen lung.

Menționăm că, toate substanțele pentru care se propun a fi actualizate limitele și excepțiile aplicabile au fost evaluate științific (verificate criteriile de identificare ca POP (persistență, bioacumulare, toxicitate, transport pe distanțe lungi) și evaluat riscul pe care acestea le prezintă) la nivel internațional de către Comitetul de Revizuire a POPs (POPRC) din cadrul Convenției de la Stockholm și, la nivel european de către Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA).

Implementarea acestor modificări va asigura alinierea integrală a Regulamentului național privind POPs la cerințele legislației Uniunii Europene, va contribui la consolidarea mecanismelor de control asupra substanțelor chimice periculoase și la optimizarea proceselor de gestionare a deșeurilor.

Totodată, aprobarea proiectului va asigura un nivel sporit de protecție a mediului și a sănătății umane, facilitând conformarea sectorului industrial la standardele internaționale de siguranță chimică și prevenind poluarea transfrontalieră în conformitate cu angajamentele asumate prin Convenția de la Stockholm.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere caracterul imperativ al ajustării cadrului normativ național la standardele Uniunii Europene, dar și importanța gestionării corecte a substanțelor cu conținut de POPs, astfel încât să minimizăm potențialele efecte nocive pentru mediu și sănătate, opțiuni alternative nu au fost analizate.

Mentținerea situației actuale fără aprobarea proiectului de modificare nu ar asigura protecția corespunzătoare a sănătății umane și a mediului, având în vedere pericolozitatea și riscurile prezentate de POPs-uri.

Lipsa intervenției ar putea conduce la expuneri necontrolate, la riscuri crescute, precum și consecințe negative pentru mediu și sănătate.

În cazul în care nu s-ar interveni cu prezentul proiect, nealinierea cerințelor naționale la cadrul de reglementare al Uniunii Europenei ce vizează gestionarea durabilă a substanțelor chimice va fi primul impediment în procesul de integrare. În consecință, lipsa intervenției va demonstra, de asemenea, neîndeplinirea în măsură deplină a prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În concluzie, aprobarea modificărilor este esențială pentru asigurarea unui nivel ridicat de protecție a mediului și a sănătății publice, precum și pentru prevenirea oricărui risc de neconformitate cu angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova în domeniul gestionării substanțelor chimice și protecției mediului.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul pozitiv se manifestă prin consolidarea competențelor autorităților responsabile (Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția de Mediu, Serviciul Vamal), prin oferirea unui cadru normativ actualizat, aliniat cu cerințele europene și clar reglementat, facilitând procesul de control în ceea ce privește gestionarea substanțelor chimice și deșeurilor periculoase.

Sectorul public va suporta costuri aferente implementării reglementării, instruirii personalului, realizării controalelor, inventarierii articolelor, stocurilor și deșeurilor. Aceste costuri sunt însă justificate prin beneficiile în termeni de sănătate publică și protecție a mediului.

Totodată, aprobarea proiectului va avea un impact indirect pozitiv asupra sectorului public, reieșind din faptul că, pe termen lung, beneficiile aduse de o legislație bine definită vor depăși provocările identificate, contribuind la un control mai eficient al poluanților organici persistenți și la alinierea la standardele europene, iar, odată cu gestionarea durabilă a acestor substanțe chimice periculoase va scădea semnificativ riscul pe care acestea îl prezintă față de mediu și sănătatea umană.

Prin modificarea Hotărârii de Guvern se anticipează o reducere semnificativă a expunerii populației la POPs, ceea ce va avea un impact pozitiv major pe termen mediu și lung asupra sănătății cetățenilor și asupra calității mediului.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Sursa de finanțare pentru elaborarea proiectului de modificare este bugetul de stat. Conform Cadrului Bugetar pe Termen Mediu, Subprogramul 7002 costul acțiunii este de 337,48 mii lei.

Costul acțiunii a fost estimat cu ajutorul *Manualului privind Estimarea Costurilor Documentelor de Politici Publice din Republica Moldova* împreună cu ghidul „*Estimarea costurilor acțiunilor privind implementarea acordului de asociere*„.

Elaborarea proiectului nu implică atragerea experților care ar necesita finanțare suplimentară.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Aprobarea prezentului proiect va crește nivelul de protecție a mediului și sănătății publice, dar va impune sectorului privat obligații suplimentare de conformitate și monitorizare. Astfel, implementarea noilor restricții va impune operatorilor economici o monitorizare strictă a trasabilității chimice pe întreg ciclul de viață al substanței prezente în materialele de construcții, echipamentele electrice și electronice, industria auto și articolele din plastic, prin efectuarea analizelor de laborator pentru a evita sancțiuni, pierderi financiare sau probleme de reputație.

Respectiv, verificarea riguroasă a declarațiilor de conformitate de la furnizori pentru a se asigura că materiile prime nu conțin substanțe restricționate (POPs sau alte substanțe periculoase) în procesul de fabricație va genera, pentru aceștia unele costuri suplimentare.

Ca exemplu, în țările UE unde aceste restricții sunt pe deplin aplicabile, testele de laborator pentru determinarea concentrațiilor de substanțe periculoase într-un produs pot începe de la 300–500 € pentru un set de teste de bază, depinzând de complexitatea materialelor și numărul de substanțe analizate.

Pe lângă testarea efectivă, companiile pot avea costuri adiționale pentru:

- asistență juridică sau tehnică pentru interpretarea cerințelor;
- elaborarea/actualizarea fișelor cu date de securitate și a procedurilor interne;
- instruirea angajaților privind implementarea noilor cerințe.

Aceste costuri pot varia foarte mult în funcție de amploarea activității, dar de regulă încep de la câteva mii de euro pentru întreprinderile mijlocii care trebuie să organizeze conformitatea pentru mai multe substanțe și procese.

Deși acesta etapă presupune anumite investiții pentru operatorul economic, pe termen lung beneficiile sunt evidente.

IMM-urile își vor moderniza tehnologiile prin eco-design, vor consolida încrederea pe piețele externe și vor minimiza amprenta chimică și riscurile de mediu, protejând astfel sănătatea umană, devenind mai competitive în contextul unei economii verzi și durabile.

4.4. Impactul social

Restricțiilor asupra utilizării substanțelor chimice periculoase precum POPs aduc beneficii directe pe termen lung în sănătatea publică prin diminuarea expunerii la factori de risc chimic.

Rezultatul principal constă în îmbunătățirea indicatorilor de sănătate publică și reducerea incidenței afecțiunilor asociate poluanților persistenți, precum:

afecțiuni oncologice

tulburări endocrine

afecțiuni ale sistemului reproducător

tulburări neurologice și de dezvoltare

afecțiuni ale sistemului imunitar

afecțiuni hepatice și metabolice

afecțiuni respiratorii

Reducerea substanțelor periculoase în fluxurile de producție este vizibilă în segmentul securității și sănătății în muncă, în special pentru lucrătorii din sectorul gestionării deșeurilor cu conținut periculos. Respectiv, odată cu punerea în aplicare a noilor prevederi va crește semnificativ calitatea mediului și sănătății umane.

La fel, proiectul contribuie la protejarea sănătății copiilor, categorie vulnerabilă la expunerea la substanțe toxice prezente în echipamente electrice și electronice, și mase plastice. Stabilirea limitelor admisibile acestor substanțe va reduce riscul apariției tulburărilor de dezvoltare neurocognitivă, endocrină și respiratorie, asigurând un mediu mai sigur și mai sănătos pentru copii.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Protecția datelor cu caracter personal, în ceea ce privește amendarea Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice va fi asigurată în conformitate cu prevederile Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nominalizat asigură echitatea și egalitatea de gen prin reducerea riscurilor prezentate de unele substanțe chimice și îmbunătățirea calității vieții tuturor persoanelor, indiferent de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

PHG va avea **impact pozitiv major** asupra mediului prin:

- Eliminarea sau reducerea progresivă a utilizării substanțelor periculoase, ceea ce conduce la scăderea emisiilor în aer, apă și sol;
- Diminuarea acumulării de substanțe toxice în lanțul trofic, reducând expunerea populației la acestea;
- Prevenirea contaminării pe termen lung a ecosistemelor, având în vedere caracterul persistent și bioacumulativ al POPs-urilor;
- Îmbunătățirea calității solului și apei, cu beneficii directe pentru agricultură și biodiversitate;
- Alinierea la obligațiile internaționale asumate prin Convenția de la Stockholm, contribuind la reducerea poluării la nivel global;

Actualizarea anexelor Regulamentului va consolida astfel prevenția, va reduce expunerea cumulativă la substanțe extrem de periculoase și va produce beneficii pe termen lung pentru sănătatea populației și pentru protecția mediului.

Implementarea restricțiilor privind POPs contribuie la asigurarea protecției pe termen lung a ecosistemelor, prin acțiunea directă asupra factorilor de degradare a mediului. Micșorarea limitelor admise pentru substanțele POPs asigură o barieră de siguranță esențială, prevenind acumularea acestor poluanți în sol și apă. Această măsură contribuie direct la conservarea biodiversității, protejând speciile sensibile de efectele perturbatoare ale acumulării chimice în lanțul trofic. Înlocuirea substanțelor periculoase utilizate în fabricarea articolelor din plastic cu alternative sustenabile, precum biopolimeri sau polimeri cu aditivi ecologici, va reduce semnificativ profilul toxic al produselor de larg consum. Această tranziție diminuează presiunea asupra mediului încă din faza de producție și contribuie la un ciclu de viață al produselor mai curat și mai sigur.

Aceste eforturi se aliniază angajamentelor naționale și europene privind dezvoltarea durabilă și economia circulară și stimulează adoptarea tehnologiilor mai curate și utilizarea alternativelor sigure. Astfel, Republica Moldova contribuie activ la protecția mediului și la asigurarea unui cadru sănătos pentru generațiile prezente și viitoare.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Implementarea prevederilor prezentului proiect nu necesită alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, cheltuielile fiind suportate de către operatorii economici în conformitate cu principiul «poluatorul plătește».

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de modificare vizează armonizarea legislației naționale cu legislația UE prin alinierea cadrului național la prevederile Regulamentului (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2025/1482 al Comisiei din 24 iulie 2025 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește poluanții organici persistenți tetrabromodifenileter, pentabromodifenileter, hexabromodifenileter, heptabromodifenileter și decabromodifenileter și Regulamentul (UE) 2025/2457 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 noiembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 178/2002, (CE) nr. 401/2009, (UE) 2017/745 și (UE) 2019/1021 în ceea ce privește reatribuirea sarcinilor științifice și tehnice și îmbunătățirea cooperării dintre agențiile Uniunii în domeniul substanțelor chimice.

Necesitatea de transpunere a Regulamentului UE intervine în conformitate cu prevederile din Anexa XI la Capitolul 16 „Mediul înconjurător”, Secțiunea „Substanțe chimice” din Acordul de Asociere RM-UE.

În acest sens a fost elaborat Tabelul de Concordanță, în conformitate cu Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului 1171/2018. ToC va fi transmis Centrului de Armonizare a Legislației, pentru emiterea expertizei de compatibilitate.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul consolidează cadrul juridic existent pentru alinierea la legislația UE privind gestionarea durabilă a poluanților organici persistenți prin actualizarea listelor de substanțe restricționate, astfel asigurându-se o protecție eficientă a mediului și a sănătății publice, precum și o implementare efectivă a obligațiilor naționale privind reducerea și eliminarea POPs-urilor.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de act normativ a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului și pe platforma <https://particip.gov.md/ro> și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15893

În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 privind actele normative, proiectul urmează a fi supus procesului de consultare publică la data de 31.03.2026, fiind vizate mediul de afaceri, Grupul de lucru și alte părți interesate. Rezultatele avizărilor și consultărilor publice vor fi expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 21 lit. f¹) și 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și art. 28 din Legea integrității nr. 82/2017, proiectul va fi expediat spre expertizare de către Centrul Național Anticorupție.

Potrivit Legii prenotate art. 21 lit. f¹) și art. 37, proiectul de modificare a hotărârii de Guvern va fi supus expertizei juridice, care se realizează de către Ministerul Justiției.

După recepționarea expertizei anticorupție și expertizei juridice rezultatele acestora vor fi expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor, în conformitate cu art. 34 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului de hotărâre nu implică modificarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului va fi asigurată de Agenția de Mediu.

Ministru

Gheorghe HAJDER